

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY
při Základní škole Dr. Hrubého 2, Šternberk**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
DR. HRUBÉHO 2, ŠTERNBERK**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu: Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole Dr. Hrubého 2, Šternberk
Motto: „Žák není nádoba, kterou je třeba naplnit, ale pochodeň, kterou je potřeba zapálit.“

Název školy: Základní škola Dr. Hrubého 2, Šternberk

Adresa školy: Dr. Hrubého 2, Šternberk

IČO: 61 989 991
IZO ZŠ: 102 320 667
IZO ŠD: 119 900 513

Školní družina

Rozhodnutí o zařazení do školního rejstříku ČR ze dne 1.1. 2005

Předkladatel:

Ředitelka školy: Mgr. Vlasta Šafránková

Telefon: 585 013 749

E-mail: sekretariat@zshrubeho.cz

Web: www.zshrubeho.cz

Zřizovatel:

Město Šternberk, Horní náměstí 16, 785 01 Šternberk

Telefon: 585086 111

E-mail: podatelna@sternberk.cz

Web: www.sternberk.cz

Platnost dokumentu od: 1.9.2008

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí Základní školy Dr. Hrubého 2, Šternberk. Družinu mohou navštěvovat žáci prvního stupně, kapacita je 120 žáků. V současné době pracují ve čtyřech odděleních 4 vychovatelky.

Školní družina má čtyři oddělení, 1. oddělení se nachází v přízemí budovy a další 3 oddělení v podkroví školy, které bylo vybudované z půdních prostor. Všechna oddělení jsou vybavena novým nábytkem, v 1. oddělení se nachází televize s videem a DVD přehrávačem.

Školní družina nabízí žákům smysluplné využití volného času před začátkem vyučování i po jeho ukončení. Její činnost poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a nadání dětí, prohlubuje a rozšiřuje vědomosti žáků a podílí se také na přípravě na vyučování. Vede žáky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu.

Činnosti a aktivity žáků ve školní družině se uskutečňují v oblasti sportovní, estetické, pracovní, rekreační a společenskovední výchovy. Obsahová náplň těchto oblastí navazuje na učivo vyučovacích předmětů a probíhá v souladu se školním vzdělávacím programem školy. Výchovné aktivity jsou rozvrženy v týdenní skladbě zaměstnání. Pravidelně se střídají činnosti různého charakteru.

V průběhu celého školního roku se opakovaně pořádají akce, které u dětí získaly velkou oblibu: Drakiáda, Pečení vánočních perníků, Čertovské radovánky, Soutěž o nejhezčí čarodějnici. Děti dále chodí sáňkovat a bruslit, zúčastňují se soutěže v jízdě na koloběžkách. Školní družina spolupracuje také s městskou knihovnou a Domem dětí a mládeže ve Šternberku, který připravil pro děti celoroční soutěže mezi školami v regionu nazvanou Dětský expres.

Během školního roku se děti aktivně zapojují do všech činností školní družiny. Vychovatelky se snaží vytvářet příjemné a podmětčné prostředí, dbají na dodržování pravidel slušného chování, přátelských vztahů mezi dětmi, vedou je k dodržování bezpečnosti a k šetrnému zacházení s hračkami i dalším vybavením třídy. Režim školní družiny navazuje na vyučování i časovou organizaci zájmových kroužků.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

„Cílem je naučit se mít rád lidi kolem sebe. A kdo chce mít rád lidi, musí mít rád sám sebe – nebýt povýšený, ale ani se nepodceňovat. Uvědomovat si dobré i špatné vlastnosti své i ostatních. Všítmat si vztahů kolem sebe. Pochopit, jak a proč člověk pracuje. Vědět, jak se chovat, abychom spolu všichni mohli žít, pracovat a bavit se.“

Pro činnost ve školní družině jsou voleny takové metody a formy práce, které směřují k naplňování těchto cílů:

- a) Rozvíjet kladné vztahy v kolektivu žáků i mimo něj (mezi žáky, mezi žáky a dospělými, mezi žáky a veřejností):
  - vést žáky ke spolupráci
  - rozvíjet schopnost vzájemné tolerance (umět přijmout druhého takového, jaký je; umět reagovat na jinakost)

- vytvářet motivující prostředí k osobnímu rozhodování, k přijímání zodpovědnosti
- vést žáky k respektování pravidel slušného chování a morálních hodnot
- vést žáky k citlivému vnímání prostředí a přírody
- vytvářet bezpečné prostředí k rozvoji sebepoznání, posilovat zdravé sebevědomí

b) Posilovat komunikativní dovednosti:

- vést žáky ke vzájemné komunikaci
- vytvářet podmínky pro rozvoj slovní zásoby
- rozvíjet schopnost řešit konflikt v klidu a efektivně
- vést žáky k umění naslouchat druhým, k umění sdělit svůj názor a přijmout názor ostatních a vyjádřit své pocity

c) Učit žáky efektivně využívat jejich volný čas:

- poskytnout prostor pro relaxaci
- nabídnout žákům školní zájmové kroužky - výtvarný /keramika, výtvarné činnosti/, počítačový, sportovní /volejbal, florbal, pohybové hry, aerobik/, logopedie, reedukace

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program školní družiny byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání Základní školy Dr. Hrubého 2, Šternberk. Školní vzdělávací program školní družiny je sestaven na dobu 5 let, tedy na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, což umožňuje reagovat vhodně na měnící se podmínky, přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do družiny, provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata jsou činnosti ve školní družině plánovány v těchto úrovních:

- průběžné působení vychovatelky na činnost žáků vztahující se k danému tématu
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu

Některé celky nemohou postihnout všechny tři úrovně, ale jen některou z nich. Zvláštní důraz je kladen na navozování situací, při kterých žáci získávají bezprostřední smyslové a citové zážitky i zkušenosti z vlastní aktivity.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování.

Podle charakteru a cílů činnosti využívají vychovatelky vhodné metody a formy práce. **Pravidelná činnost** je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to například výlety, exkurze, akce DDM, besídky, vystoupení.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo v tzv. koncové družině, kdy jsou slučována oddělení, i v době před odpoledním odchodem z ní. Vychovatelky při těchto činnostech nejen zajišťují bezpečnost žáků, ale také navozují a podněcují některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který má kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. závodivé hry při pobytu venku nebo v tělocvičně.

Příprava na vyučování nespočívá ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž se upevňují a rozšiřují poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.

Metody práce ve školní družině:

- beseda, rozhovor, diskuse
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- dramatizace, četba
- malba, kresba, mozaika, koláž, muchláz
- zpěv, tanec, doprovod písní
- vycházky – tělovýchovné, turistické, přírodovědné, poznávací
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- sáňkování, bruslení
- výstavy, exkurze
- videoprojekce, audioprojekce
- práce na PC
- skupinové a individuální práce

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využívány jsou běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají pro své oddělení program, aby mohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny dětí.

PLÁN PRÁCE
ŠKOLNÍ DRUŽINY
ZŠ Dr. Hrubého 2, Šternberk

SPOLEČENSKOVĚDNÍ OBLAST

CÍL: Vytváření a upevňování základních dovedností a návyků společenského chování.
Pěstování hygienických návyků a postupné vytváření morálních představ.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení se školní družinou • Vytváření hygienických a společenských návyků • Výchova k samostatnosti a sebeobsluze • Udržování pořádku ve svém okolí • Šetření vlastních a družinových věcí • Utváření vztahů mezi dětmi • Odstraňování brutality, sobectví 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamujeme děti s hlavními zásadami zdravého životního stylu • Vytváříme pohodové, bezpečné a podnětné prostředí, které napomáhá k relaxaci, odpočinku a seberealizaci dětí před a po skončení vyučování
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Projev lásky a úcty k nejbližším i ostatním lidem • Udržování lidových tradic • Bezpečnost při zimních sportech 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti, zodpovědnosti vůči sobě i druhým • Podporujeme a vedeme děti k četbě – návštěva městské knihovny
Březen Duben Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Kázeň při všech činnostech • Správný vztah dětí k mateřskému jazyku, ke knize • Dodržování dopravních předpisů pro chodce, poznávání dopravních značek 	<ul style="list-style-type: none"> • Návštěva dopravního hřiště
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné chování při sportování • Ochrana zdraví a života • Nebezpečí při koupání • Nebezpečí a škodlivost drog 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

ESTETICKO – VÝCHOVNÁ OBLAST

CÍL: Rozvíjet schopnosti dětí a pěstovat jejich estetické cítění a vkus.

Výtvarným projevem vést děti k chápání krásy přírody a v přístupných uměleckých dílech kultivovat jejich vlastní schopnosti výtvarného vyjadřování.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Spontánní dětská kresba „Co dovedu namalovat“ • „Zážitky z prázdnin“ • „Cesta do školy“ • Sběr podzimních plodů (korále, zvířátka, závěsné ozdoby) • Malba draka – využití různých technik (obtisk, frotáž, zapouštění barev) • Obtiskování listů, dotváření tuší (panáček, zvířátka) • Otisky temperovými barvami – půlená jablka • Výtvarné zpracování – Halloween • Tiskátka z brambor • Malba a kresba dopravních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamujeme děti s různými výtvarnými technikami • Rozvíjíme u dětí zručnost a jemnou motoriku • Podporujeme vlastní tvořivost a fantazii dětí • Dbáme na bezpečnost při práci (vyřezávání) • Umožňujeme dětem podílet se na výzdobě ŠD
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Čert a Mikuláš – kombinované techniky • Vánoční náměty (kreslení, malování) • Novoroční přání • Zimní příroda, stromy, sněhuláci (různé techniky) • Ilustrace k pohádce, pohádkový hrdina 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjíme kreativitu u dětí • Umožňujeme dětem práci ve skupině • Rozvíjíme představivost, cit pro kombinaci a míchání barev • Prezентujeme práci dětí při výzdobě ve školní družině a městské knihovně

<p>Březen Duben Květen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Malba lidské postavy (charakteristika oblečení – lékař, kominík,...) • Malba kvetoucích stromů a jarních květin (různé techniky) • Svátky jara – malování kraslic, pomlázky, velikonoční přání • Kresba mláďátek • Kresba dopravních značek a dopravních situací • Výroba masek a škrabošek (čarodějnice) 	<ul style="list-style-type: none"> • Využíváme encyklopedie a časopisy • Pracujeme v kolektivu • Náležitě motivujeme děti k činnosti
<p>Červen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kreslení na asfalt barevnými křídami • Kresba zážitků ze školního výletu a krajiny u vody • Kresba dle fantazie – prožití prázdnin • Rozkvetlá louka – zapouštění barev 	<ul style="list-style-type: none"> • Využíváme plochy v okolí školy

HUDEBNĚ - POHYBOVÁ OBLAST

CÍL: Vypěstovat u dětí koordinovaný pohyb v daném tempu a rytmu.
Prohloubit hudebnost dětí pomocí poslechu hudby, zpěvu, říkadel a prostřednictvím hry na jednoduché hudební nástroje.
Osvojit si pohybovou průpravu, která je základem pro tělesnou a hudební činnost.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Správné držení těla • Nácvik pomalého, rychlého tempa • Dechová cvičení • Opakování známých písniček • Rozeznávání hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjíme v dětech pohyb v daném tempu formou her, písní a jednoduchých tanečků • Umožňujeme dětem poslech hudby
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Dětské taneční hry • Průpravné cviky • Zpěv písní o zimě • Zpěv koled, tanečky, soutěže • Propojení hudební a pohybové výchovy	<ul style="list-style-type: none"> • Zapojujeme děti do jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje • Poskytujeme dětem prostor pro zpěv kolektivní i individuální • Rozvíjíme hudebnost pomocí poslechu • Rozlišujeme hudební žánry a styly
Březen Duben Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Správné držení těla v klidu i v pohybu • Zvládnutí prostorového pohybu • Druhy chůze, běhu, poskoků a cval.kroku • Základní cviky obratnosti • Obraty o 90°, 180°, 360°	<ul style="list-style-type: none"> • Využíváme prostoru tříd, tělocvičny i školního hřiště
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Hry na různé náměty • Oslavy Dne dětí	

SPORTOVNÍ OBLAST

CÍL: Při cvičení vycházet z toho, co děti již dovedou, o co mají zájem.
Všeestranně přispívat k tělesnému a duševnímu osvěžení dětí.
Rozvíjet u nich rychlost, obratnost, pohotovost, chuť k soutěživosti pomocí pohybových her.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopení a dodržování pravidel • Házení a chytání míče (míčové hry) • Hod na pevný cíl (kuželky, kruh) • Hry se švihadly (přeskakování lana) • Cvičení obratnosti - závody družstev • Závody na koloběžkách • Bruslení	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí kolektivních her učíme děti kázní, řádu a vzájemné pomoci • Nacvičujeme hod na cíl • Častým opakováním vedeme děti k dovednostem
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost na sněhu a ledu • Hry na sněhu • Sněhové stavby (sněhulák, iglú) • Koulování, klouzání • Pohybové hry v tělocvičně (přeskoky, seskoky, cvičení na žebřinách, míčové hry) • Soutěže v kuželnkách • Hod na cíl	<ul style="list-style-type: none"> • Náplň práce aktualizujeme vzhledem k počasí • Otuzujeme děti pobýtem na čerstvém vzduchu • Využíváme vybavení a prostoru tělocvičny
Březen Duben Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Běh, skok z místa • Turnaj v kopané a vybíjené • Šplh na tyči • Chůze na chůdách • Pohybové a závodivé hry	<ul style="list-style-type: none"> • Překonáváme projevy pohodlnosti nebo bojácnosti u některých dětí • Vedeme děti ke zdravé soutěživosti
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Míčové hry (vybíjená, fotbal) • Florbal • Soutěže ke Dni dětí	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržujeme základní pravidla

PRACOVNĚ - TECHNICKÁ OBLAST

CÍL: Prohloubit znalosti o dříve poznaném materiálu, tj.papír.
Seznámit děti s novými materiály (dřevo, kámen, tkanina, drát, přírodní materiály).
Poznat odlišnosti od těchto materiálů.
Získat základní pracovní návyky a dovednosti, které se budou dále rozvíjet.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Skládání a překládání papíru, lepení, vytrhávání • Vystřihování podle obrysů, šablonek • Sběr přír.materiálů (zvířátka, koláže) • Práce s listy (mozaika, frotáž) • Výroba draka • Vyřezávání dýní • Podzimní ovoce, zelenina - modelování	<ul style="list-style-type: none"> • Zajišťujeme různorodost materiálu • Nabízíme více námětů v daném období • Umožňujeme dětem tvořit dle vlastní fantazie • Rozvíjíme jejich cit a projev vlastní nápaditostí (originalitu)
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Navlékání korálků • Modelování dle fantazie • Stavby ze sněhu • Výroba vánočního dárku a novoročenek • Ozdoby na vánoční stromček • Výroba vánočních svícňů • Pečení perníků • Výroba dárků k zápisu do 1. tříd	<ul style="list-style-type: none"> • Motivujeme děti formou soutěží k vyrábění a zapojení do práce • Umožňujeme dětem vyzkoušet si práci i s netradičním materiálem pro zvýšení atraktivnosti vyrábění • Učíme děti stála nové, zajímavější a složitější techniky, rozvíjíme tak jejich schopnosti a dovednosti • Ukazujeme pracovní postupy, pomůcky, materiály a dané výrobky
Březen Duben Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Jarní výzdoba oken, třídy • Velikonoční zvyky a tradice • Výroba kraslic a velikonoční dekorace - různé techniky a materiály • Rej čarodějnic - výroba čarodějnic, masek • Výroba přání, dárečků ke Dni matek	<ul style="list-style-type: none"> • Upozorňujeme na bezpečnost a manipulaci při práci, předcházíme tak úrazům • Rozvíjíme samostatnost a individualitu dětí
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Stavby z přírodnin • Šperky z různých materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • Motivujeme děti k trpělivosti a vytrvalosti k dosažení jejich cíle, a to především u delších pracovních postupů

PŘÍRODOVĚDNÁ A VLASTIVĚDNÁ OBLAST

CÍL: Při přírodovědných a vlastivědných činnostech děti seznámit s přírodní a společenskou skutečností, která je obklopuje.
Děti během různých ročních období vést k pozorování změn v přírodě a všímavosti, jak tyto změny zasahují do života lidí.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Vycházky do přírody • Městský park • Kaplička • Sběr kaštanů	<ul style="list-style-type: none"> • Orientujeme se v ŠD, škole a okolí • Orientujeme se ve městě a jeho okolí • Určujeme světové strany • Vytváříme si správný vztah k přírodě • Poznáváme druhy stromů (listnaté a jehličnaté), druhy rostlin • Pozorujeme zbarvování listů • Upozorňujeme na nebezpečí povrchu cest a silnic (náledí, mlha) • Pozorujeme krásy zimní přírody • Pozorujeme tání sněhu • Život v zimě vodních živočichů a lesní zvěře
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění o zvířatech • Encyklopedie • Vycházky do okolí • Zahrádky, potok a jeho okolí • Vycházky do parku: stopy ve sněhu, pokus se sněhem (nečistoty)	
Březen Duben Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Chování a projevy mláďat • Pokusy s klíčením luštěnin na buničině • Výlet do ZOO	<ul style="list-style-type: none"> • Určujeme první jarní květiny • Pozorujeme změny přírody na jaře • Návrat ptáků z teplých krajín • Rozeznáváme stromy podle vzrůstu, květu, listu • ZOO – pozorujeme rodinné soužití našich i exotických zvířat • Získáváme informace o životě zvířat v ZOO • Obohacujeme znalosti didaktickými hrami
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodovědný kvíz	

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ

CÍL: Pěstovat u dětí dobrou pracovní morálku, pocit zodpovědnosti, řešit uložené úkoly a obohacovat slovní zásobu.

Vést děti k samostatnosti a k aktivitě.

Vést děti ke schopnosti připravit si k práci všechny potřebné pomůcky, rozvíjet paměť, řeč, grafický projev a logické myšlení.

Období	Činnost	Metody práce
Září Říjen Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Logické hry na rozvoj myšlení • Hry s matematickou představivostí • Vědomostní kvízy • Soutěže mezi třídami • Plnění domácích úkolů u starších ročníků	<ul style="list-style-type: none"> • Formou didaktických her opakujeme učivo • Rozvíjíme slovní zásobu – vyjadřujeme se celými větami • Procvičujeme pojmy: dlouhý-krátký, vysoký-nízký, široký-úzký
Prosinec Leden Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Didaktické hry • Hádanky	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamujeme se s geometrickými tvary • Pojmenováváme je a sestavujeme do dvojic, trojic
Březen Duben Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché počty • Stolní hry na procvičování paměti – pexesa, kvarteta, kufr, slovní fotbal • Omalovánky s početními příklady	<ul style="list-style-type: none"> • Orientujeme se v číselné řadě dle věku dětí • Čteme z dětských časopisů • Soutěžíme ve skládání PUZZLE • Měření metrem – délka, šířka
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Dětské časopisy	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravujeme podle obrázků • Čteme krátké texty pro zábavu • Luštíme křížovky

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V našem zařízení jsme připraveni vyhledávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a adekvátně s nimi pracovat.

Školní družinu navštěvují žáci se zdravotním znevýhodněním (specifické poruchy učení, poruchy chování), proto vychovatelky úzce spolupracují s třídními učiteli, konzultují výchovné a vzdělávací metody. Nezbytná je také spolupráce s rodiči.

Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost školní družiny je určena pro žáky prvního stupně naší základní školy. O přijetí žáka či jeho vyloučení rozhoduje ředitelka školy (dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.).

Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny i doba jeho uvolňování do zájmových kroužků.

Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Žádosti o mimořádné uvolnění žáka je možno provádět pouze předem a písemnou formou (s podpisem rodičů). Do školní družiny může být žák přihlášen během celého školního roku, pokud není naplněna její kapacita. Ukončit docházku může žák během celého školního roku na základě písemné žádosti rodičů o vyřazení žáka.

9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

K činnostem školní družiny jsou využívány tři samostatné herny v půdní vestavbě a jedna samostatná třída v přízemí budovy, která slouží také pro ranní a koncový provoz družiny. Školní družina využívá i jiných zařízení školy (cvičnou kuchyňku, tělocvičnu, dále hřiště, školní dvůr, či městskou knihovnu). V užívaných prostorách žáci vždy respektují provozní řády.

Všechny herny jsou vybaveny novým nábytkem, který svou velikostí odpovídá vzrůstu dětí a poskytuje dostatečný úložný prostor pro hračky, knihy, stolní hry a další pomůcky. Materiál pro výtvarnou činnost je uložen v kabinetu školní družiny. Ve všech hernách jsou podlahy pokryty PVC, pro činnosti a hry na zemi slouží koberce pokrývající část podlahy. Žáci mají k dispozici hygienická zařízení na chodbě a také věšáky a odkládací prostory na aktovky.

K dispozici jsou CD přehrávače, videopřehrávač, televize a počítač. V každé herně je dostatek stolních a společenských her, stavebnic, knih a časopisů. K výzdobě prostor školní družiny jsou využívány výtvarné práce dětí. Výzdoba je obměňována a aktualizována (např.

dle ročních období). Naše školní družina využívá i prostory mimo areál školy, zejména městský park, parčík, okraj lesa a dětské hřiště na sídlišti.

10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Školní družina má čtyři oddělení, v každém z nich pracuje jedna vychovatelka. Vychovatelky jsou motivovány k dalšímu vzdělávání a odborné zaměření si dále prohlubují v akreditovaných kurzech i samostudiem.

Vychovatelky se chovají a jednají profesionálním způsobem. V souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině:

- mají vysokou míru empatie a dovedou projevit vřelý vztah k žákům
- umějí vytvořit příznivé sociální klima a efektivně se žáky jednat
- mají organizační schopnosti
- vytvářejí pestrou a zajímavou skladbu činností a nalézají pro ně v denní skladbě vhodný časový prostor
- pro zájmové aktivity využívají své odborné zaměření
- navozují radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posilují v žácích kladné city, vytvářejí pocit bezpečí, zvolenými činnostmi posilují v dětech sebevědomí a vytvářejí z žáků dobrý kolektiv
- dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, dbají na bezpečnost žáků
- prezentují výsledky činnosti školní družiny na veřejnosti.

11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Provoz školní družiny je financovaný z prostředků zřizovatele základní školy. Výši úplaty za poskytování školských služeb stanovuje ředitelka školy. Částka je od zákonných zástupců vybírána měsíčně prostřednictvím vychovatelek a neprodleně předána v kanceláři školy. O snížení nebo prominutí úplaty, zejména v případě žáků se sociálním znevýhodněním, rozhoduje ředitelka školského zařízení.

12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Naše školské zařízení vyhledává, zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činností při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně i přijímá opatření k jejich prevenci.

Žáci jsou na začátku i v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru.

Je nutné zajistit nejen bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální. Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, učí se zásady ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků)
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny – podle platných norem (viz vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých)
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- výrazné označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktu na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl a vede k praktické zkušenosti, všestranný prospěch žáka je hlavním momentem činnosti
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě našeho zařízení – plánování činnosti, vlastní podíl na případném řízení a provádění i následném hodnocení
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program školní družiny je k nahlédnutí v ředitelně školy a dále je umístěný na nástěnkách v jednotlivých odděleních školní družiny. Jeho elektronická podoba je zveřejněna na webových stránkách školy www.zshrubeho.cz.

